

Próba rozwiązania problemu szkód bobrowych

2016-11-15

[Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 października 2016 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber*](#), jest odpowiedzią na znaczną liczbę szkód wyrządzanych przez te gryzonie. Zarządzenie powstało na kanwie porozumienia zawartego między Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska a Przewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji określającej reguły postępowania przy ograniczaniu liczebności bobra europejskiego i ma na celu zmniejszenie skali szkód wyrządzanych co roku przez osobniki tego gatunku.

Bóbr europejski niewątpliwie pełni istotną rolę w środowisku naturalnym. Trudno negować jego pozytywny wpływ, związany m.in. z retencjonowaniem wody czy kształtowaniem siedlisk dla wielu cennych gatunków roślin i zwierząt. Jednak gatunek ten na terenach użytkowanych gospodarczo przez człowieka, wyrządza niejednokrotnie poważne szkody, w głównej mierze w odniesieniu do upraw rolnych, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia. Szczególnie niebezpieczne są sytuacje, kiedy uszkodzane są wały przeciwpowodziowe, nasypy kolejowe czy drogi, co bezpośrednio zagraża zdrowiu i życiu ludzi.



W pracach nad zarządzeniem wykorzystano dane o szkodach wyrządzanych przez bobra europejskiego oraz rozmieszczeniu siedlisk tego gatunku, które posłużyły do przeprowadzenia analizy, na podstawie której wytypowano obszary, gdzie obecność tego gatunku uznać należy za niepożądaną z punktu widzenia szkód dla gospodarki człowieka. Wskazano również miejsca, gdzie poprzez działania przeżyciowe można będzie podejmować czynności minimalizujące pojawiające się konflikty. Zarządzenie dotyczy obszarów przekształconych, użytkowanych gospodarczo, na których od lat notowane są szkody. Wyłączone zostały natomiast tereny parków narodowych i rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000: Dolina Dolnego Sanu PLH180020, Dolina Dolnej Tanwi PLH060097, Dolna Wisłoka z Dopływami PLH180053, Lasy Sieniawskie PLH180054, Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049, Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 i Bieszczady PLC18001, gdzie bóbr jest przedmiotem ochrony oraz tereny ustalonych stref ochrony ostoi oraz stanowisk roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, jak też ustalonych ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Z analizy zebranych materiałów wynika, że populacja bobra europejskiego na terenie województwa podkarpackiego waha się w granicach 12 – 13 tysięcy osobników, przy czym większe zagęszczenie występuje na północy województwa.

Od początku funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie wypłacono łącznie blisko 1 800 000 zł odszkodowań za szkody wyrządzane przez bobry. W 2015 roku oszacowano 336 szkód na łączną kwotę 256 629,12 zł. W bieżącym roku, kwota z tytułu odszkodowań, sięga już blisko 300 000 zł.

W obowiązującym zarządzeniu określono limity ograniczania liczebności bobra w rozbiciu na poszczególne powiaty. W zależności od nasilenia szkód liczba ta oscyluje w granicach od 10 do 140 osobników. Maksymalna liczba osobników bobra europejskiego, możliwa do redukcji w ciągu jednego roku została określona na 1200 osobników w odniesieniu do województwa podkarpackiego, co stanowi 10% rocznego przyrostu naturalnego. W związku z tym, redukcja populacji w tych granicach, nie doprowadzi do pogorszenia stanu zachowania gatunku na terenie województwa podkarpackiego.